

01. april 2020

IIA2020/18

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af landstingsforordning om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme (Udvidelse af foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte samt sikring af kapacitetsmæssige ressourcer m.v.)
(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Vi skal hermed fra Siumut fremkomme med følgende bemærkninger til ændring af lovteksten i den gældende lov, som følge af den nye Corona virus som i disse dage hærger hele verden og vort land og som spreder sin smitte overalt hvor den kan komme til.

Vi vil indledningsvis inderligt takke Naalakkersuisut for deres store arbejde i at forhindre smittespredningen herhjemme til hele samfundet, nu hvor den er kommet til vort land i dag for 17 dage siden.

Ikke mindst har Naalakkersuisut sammen med de delegerede i Epidemikommissionen banet vejen for, at vi har fået mere sikkerhed og mindre smittefarlighed, så man derigennem kan beskytte befolkningen med deres indstillinger til handlingsplaner, samtidig har man herhjemme valgt at følge WHO's internationale indstillinger og det gør, at vi i Siumut føler tryghed og vi håber derfor på, at vi kan fortsætte på samme måde og, at de får de nødvendige kræfter til at kunne løfte opgaven.

Det er da også derfor at vi i dag og kun i Nuuk, ser 10 smittede og det at der ikke er flere, er udtryk for en god krisestyring, som vi nu er midt i og bruger, for det er ikke bare et autoritært styre der skal til fordi, at det faktum, at man i samfundet følger det offentliges anbefalinger og dermed undgår smittespredning er det allervigtigste lige nu. Det er således samfundet der ved til punkt og prikke at efterkomme langt de fleste henstillinger i sidste ende danner den tryghed, som er af så stor vigtighed. Derfor vil jeg heller ikke undgå at komme ind på, at det faktum, at vi som folk forstår og følger det vi skal, det må jeg udtrykke min taknemmelighed over fra det dybeste i mit hjerte, samtidig med at jeg ønsker, men også kræver, at alle bliver ved at følge disse henstillinger.

Det er den vej vi som samfund skal følge hvis vi skal undgå smitten som familie og som samfund og det vil også betyde, at vi herhjemme endnu hurtigere på det trafikale område vil kunne komme rundt til hinanden igen og det sker netop ved, at vi står sammen om at opnå disse mål ved som sagt, at følge henstillingerne til punkt og prikke – det er den mest farbare vej.

I den senere tid har der dog også - og desværre - været nogle iblandt os der ikke kunne følge de anvisninger der er anbefalet, hvilket netop er årsagen til, at vi nu må stramme op på denne inatsisartutlov.

Det vi nu gennemlever er en livsform vi aldeles ikke er vant til, vi der er så vant til altid at være sammen og går højt op i det, dels som familie og som samfund elsker vi jo, at være sammen med hinanden, så man kan roligt sige, at de tider vi lige nu gennemlever er en voldsom indgriben i vort liv og dagligdag og den eneste

måde at forkorte denne tid vi nu skal gennemleve, er ved at følge de anvisninger vi får og derfor har vi alle brug for at følge henstillingerne. Vi er ikke kommet forsent endnu til at skulle følge henstillingerne, så derfor bør vi alle følge det der er os påbudt.

Efter at denne pandemi har nået vort land, så er nogle af konsekvenserne, at det store arbejde for at få dæmmet op imod den og samarbejdet om at hindre smittespredningen, det giver tryghed og jeg fejler nok ikke hvis jeg siger, at det arbejde vi nu udfører behøver ikke at tage udgangspunkt i partiernes ideologier ligesom, at pandemien ingen partifarve har fordi den kan smitte alle og enhver. Derfor vil jeg da også fra mit hjerte takke alle partierne for deres samarbejde og sammenhold, og jeg glæder mig til, at vi er kommet pandemien til livs herhjemme sammen med jer. Vores fællesskab giver genlyd i vort land og samfund og yder gensidig respekt fælles forsvar på et højere plan som også forpligter til, at vi skal fortsætte i det slædespor udi fremtiden. Ikke mindst vil jeg takke alle der har medvirket til at opfordre befolkningen til at følge anbefalingerne om at forbygge coronasmitten, foreninger, organisationer, virksomheder m.m. og jeg opfordrer alle til at fortsætte det gavnlig medvirke.

Inatisartutloven skal i disse dage kunne anvendes til hurtig indsats overfor de ting der sker her og nu, fordi Naalakkersuisut har et ledelsesmæssigt ansvar som giver øgede og mere grundlæggende beføjelser, så længe det er nødvendigt, at pandemien skal hindres i at sprede sig yderligere.

Vi har lagt mærke til, at nogle mener, at dette forslag overtræder menneskerettighederne, men i og med at denne Inatisartutlov skal kunne bruges som krisestyringsredskab, så generer det ikke os set i vores optik og jeg vil benytte anledningen til at citere disse grundlæggende tanker, så man måske bedre kan forstå konteksten heri.

Stk. 2.Naalakkersuisut kan fastsætte regler om fravigelse af forpligtelser for det offentlige og private rettigheder over for det offentlige fastsat i anden lovgivning, i medfør af anden lovgivning eller i afgørelser truffet af det offentlige i medfør af anden lovgivning i følgende tilfælde:1) Fravigelse er nødvendig for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en alment farlig sygdom her i landet.2) Fravigelse er påkrævet som følge af tiltag til at forebygge eller inddæmme udbredelsen af en alment farlig sygdom her i landet, og de pågældende forpligtelser og rettigheder i den sammenhæng må anses for at være af mere underordnet betydning.3) Opfyldelse af de pågældende forpligtelser og rettigheder bliver umulig eller uforholdsmæssig vanskelig som følge af foranstaltninger, som har været nødvendige for at forebygge eller inddæmme udbredelse af en alment farlig sygdom her i landet

§ 12 e.Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at pligter, der ifølge lovgivningen påhviler private over for det offentlige, fraviges, i det omfang det som følge af foranstaltninger iværksat i medfør af denne landstingsforordning vil være umuligt eller uforholdsmæssig vanskeligt for den private at opfylde pligten.”

Dette viser med al tydelighed, at såfremt vi ellers følger de henstillinger der er anvist i god tid, så har vi ingen grund til bekymring over, at skulle miste vore rettigheder, for det er jo først i tilfælde af at man ikke vil følge de anvisninger der er givet i befolkningen, at Naalakkersuisut skal skride ind.

I nærværende lov har man medtaget de offentligt ejede virksomheder og hvordan de skal forholde sig og hvad de kan beslutte, og som eksempel herpå er folkeskolerne og uddannelsesinstitutionerne et område vi giver fuldmagt til Naalakkersuisut, at lave regler om, hvilket vi er tilfredse med.

Vi vil til slut takke Naalakkersuisut for, at de har ladet samfundet følge åbent med i det forløbne. Ikke mindst takker vi formanden for Naalakkersuisut som på vegne af Naalakkersuisut kom med disse korte, men meget dybe og meningsfulde ord.

“Det grønlandske folk som hører til heroppe, til jer vil jeg på vegne af Naalakkersuisut sige, at jeg dag og nat har jer alle i mit hjerte og ønsker jer alle det bedste og håber, at I ikke skal blive ramt af denne epidemi.

Mit folk jeg ELSKER JER.”¹

I denne for os som folk krisesituation og i en tid hvor resten af verdens befolkninger er så hårdt ramt af denne pandemi, der giver disse ord fornyede kræfter og et større fællesskab og dermed er disse ord en stor gave at give os. Tak.

Vi ønsker jer alle i Naalakkersuisut og departementerne og de ansatte og medlemmerne af epidemikommisionen, at I vil blive ved at have kræfter nok til, at udføre det arbejde for samfundet, som der er så hårdt brug for lige nu.

Vi står klar til, at støtte jer og bakke jer op i de svære situationer.

Med disse bemærkninger bakker vi fuldt ud op om dette forslag og vi indstiller, at forslaget med det samme underkastes anden og tredje behandling.

Karl-Kristian Kruse, Siumut

¹ Formanden for Naalakkersuisut Kim Kielsen udtalelse i forbindelse med et pressemøde om Cononavirus på en søndag, marts 2020